

מסורת הש"ס

ב) ונקמן לה. ט: עט: כ"א: כ"ב: ג) (ה"ל). א) פי' רש"י מ"ש בשם רוב' אר"ס, ד) פי' רש"י מ"ש בשם רוב' אר"ס ופי' רש"י, ט) ש"ן קודם ד"ה מדמתי,

גליון הש"ס

גם' בירקתא תרתי. קשה לי למאי דמטאר כהני? ד"ה המתי' דלקה כהני? אהרן דבדך ה"כ נטל חסד ע"ז נטל והחלק נמי משמע דתקל מימי א"ס כן הוצר למקט מימי וה"ש דהחלק ממין טרו הוא מה שפע דר"מ ק"ל דמתקל טעם הוא וה"ש דמתי' דבדך ה"כ נטל על הארס דכ"ה ק"ל ע"ז נטל חסד המוקד נטל שא"כ ככל אהרן חייב ומדמתי ר"י מוטב ד"ל נתקל הוא כעני גניבה דמב"ל לר"י נאחם כפ"י דר"מ וא"ר מוכח למתי' הרויח' אשכחי' דלר"מ ה"ו טעם נחור ולר"י ה"ו אונם בדך טען גניבה ואל"פ:

מוסף רש"י

פטור מדיני אדם. נלמ', חייב בדניי שמים, פוטעט נלמ' לרש"ס דמסתמא הפקדין ח"י יחלף (ג"כ ע"ב)

המניח פרק שלישי בבא קמא

כ"א.

עין משפט
גרי מצוה

פטור מדיני אדם. כדמפרש לקמן: ומיז דיניי שמים. משום דלא סליק: כרוח שאין מויה. דאנוס הוא: אלא אמר אביי כפרסי פליגי. כמנתי' כשהיק הכד בשעת נפילה פליגי כשהיק כמנתי' לאחר נפילה: כמפקדין נוקיין. כגון ור"מ סבר מפקדין נוקיין חייב דבור שמיכה עליו תורה נכור כרה"ר דהפקר הוא חייבה ור' יהודה דקבר פטור (ס"ל) דהפקדין רשותו ולא הפקיר נזרו וזה צור האמור כמורה ולקמן (דף מט: ט) פליגי ר' ישמעאל ור"ע בהא מילתא וה"ק רבי יהודה כמחכין לשורה והיק נפילה חייב ובשאין מחכין אלא מחכין להורידה ממכספו ונתקל ושכרה פטור דנתקל לאו פושע הוא ובהיק דלאחר נפילה נמי לקמן מפרש מאי מחכין איכא: ודומהניסין כפרסי בו. גמלא קפירין לה: אלא בשעת נפילה. היכי איכא למימר נתקל פושע הוא מה הוא יכול לעשות א"ס נתקלה בהמה דבשאלמא נתקל הוא ושכרה כ"ו איכא למימר איכתי ליה לעיזוי ומיזל אלא גמלו מי איכא למימר הכי: שרעפא ודברא. שדל הנהר וכסה את עין הדך ופושע הוא כן שאלו היה הדך מגולה לא נתקל גמלו: שרעפא. לשון שרוע וקלט ויקרא (כ): פושע הוא. ואין לו דין נתקל: דאפקיל. בדך יבשה ונתקל ביה כהמה וחי ליה איכה פושע: לזכום כפרסי. של הפקדין חייב ובשאין מחכין שוב לזכות בהן פטור דמפקדין נוקיין פטור: ופאיכא ר"מ דמתייב. מדקמי' כמתייבא ולא סלקה ולא העמידה מכלל דבהיק דלאחר נפילה פליגי: אף בשעת נפילה. ומשום דלשנא דכרייתא לא משמעט בשעת נפילה אלתרין לרבי אלעזר לאשמועינן דייקתין לה ממתינתין דקמי' תרתי כדאמר אביי לעיל:

פליגי בשעת נפילה בנתקל פושע. דלר"מ דפושע הוא חייב כל כמה דלא היה לו פנאי לסקל קרי שעת נפילה ולאחר נפילה פליגי כמפקדין נוקיין ופאי' לאחר נפילה כגון שזיכר כמתכוין דכנתן דפטרי ק"ל דלא חייבה תורה אלא צור דאית ליה בעלים כגון הפקדין רשותו ולא הפקיר נזרו או חסר צור סמוך לכה"ר וכן משמע לישנא מר סבר מפקדין נוקיין חייב ומ"ם מפקדין נוקיין פטור משמע דכלל מפקדין נוקיין פליגי אפי' לאחר נפילה פשיעה ועד דאחר לקמן מפקדין נוקיין מאי דמחכין איכא האיצה לפרש כמתכוין ושיכר כמו שפירש על שעת נפילה ולא עבי לאוקמי אביי פלוגמיהו כלאחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקדין נוקיין לאחר נפילה פשיעה ולרבינן דלאו פושע הוא פטור דהוי מפקדין נוקיין לאחר נפילה אונם וכן אית ליה לר' יוחנן כמקור משום דמנתי' כמתייב אלא כמד דמד טעמא הוא והשאלמא נמי תרי ומודים דקמי' ככרייתא מד קאי אשעת נפילה ודמודים חכמים לר"מ כבאנו וסקינו ומשאו דפילו כרוח מזריה שעת חייב אע"פ שלא היה לו פנאי לסקל אלא כרוח שאין מזריה היה פטור אע"פ דלא אפקריה דקמא אנו כ"י לר' אבהו כמתייב אפי' נפילו שעת נפילה פליגי כמפקדין נוקיין ומשום דלא היה לו פנאי לסקל מיפטר דאי היה לו פנאי לסקל היה מחייב אפי' כרוח שאין מזריה כיון דלא אפקרינהו עליה דדייה לסקוליקוהו כדאמר כמקור דמתכוין לזכות כמסין ואפי' נתנו אחר שם כדאמרינן בהפסח (לקמן דף מו: וס) בעל השור חייב בזקיק חזר ועל חזר חייב בזקיק חזר ועל אחר גבי גלל דא"ס הפכה בשפות מג' א"ס נמכין לזכות זה חייב אע"פ ור"י

שהוא לא עשה צור זה כיון דדידיה הוא עליה דדייה רמי לסקול ואלין מודים קאי אפלוגמיהו דלאחר נפילה ומורה רבי מאיר לחכמים כמנתי' ונפלו ברוח מצויה והזיקו שהוא חייב ומורה ר"מ לרבנן כמנתי' כגון על הגג ע"מ לנגב ונפלו ברוח שאינה מצויה והזיקו שהוא פטור אלא אמר אביי בתרתי פליגי בשעת נפילה פליגי בשעת נפילה בנתקל פושע מר סבר הו' נתקל פושע הוא ומ"ם ינתקל לאו פושע הוא פליגי לאחר נפילה במפקדין נוקיין מר סבר מפקדין נוקיין חייב ומר סבר פטור וממאי? מדקמי' תרתי הוחלק אחד במים או שלקה בחרסית היינו הך אלא לאו ה"ק הוחלק אחד במים בשעת נפילה או שלקה בחרסית לאחר נפילה ומדמתניתין בתרתי ברייתא נמי בתרתי בשלמא כדו משכחת לה או בשעת נפילה או לאחר נפילה אלא גמלו בשלמא לאחר נפילה משכחת לה במפקדין נבלחו אלא בשעת נפילה היכי משכחת לה אמר רב אחא כגון דעברה במיא דרך שרעתא דנהרא ור"י דאיכא דרכא אחרניא אונם הוא אלא ואי דאיכא דרכא אחרניא אונם הוא גמלא מפקדין נוקיין מאי מחכין איכא אמר רב יוסף ב'מחכין לזכות בחרסיה וכן אמר רב אשי במחכין לזכות בחרסיה רבי אלעזר אמר בשעת נפילה מחלוקת אבל לאחר נפילה מאי דברי הכל פטור והא איכא ר"מ דמחייב אלא מאי דברי הכל חייב והא איכא רבנן דפטרי אלא מאי בשעת נפילה אף בשעת נפילה וקמשמע לן כדאביי ור"י

כ"א א מ"י פירג מהל' נוקי' ממתן הלכה! פתח ע"ז כמ טו"ש ח"מ פ"מ פ"א ספ"ג ד יוחנן מינ ספ"ג ד: כ"ב ב ג מ"י ש"ס פ"ו מהלכות מול ומוק ה"כ א סמ"ס טור ש"ע ח"מ פ"מ מינ ספ"ג ד:

רבינו חננאל

תעשה דבר וכו' ויבא כי סבר ר"מ דפטור דחטאת לאנוס מקטלא אכל בנתקל אפי' אנוס חייב וההניא נשברה כדו ולא סליק נפלה מלוא ולא העמידה כ"ו וקמי' סמ"ס ומורה ר"מ להכתיב במילה כ"ו וקמי' לנג ע"מ לנגב ונפלו ברוח שאינה מצויה והזיקו שפטור לאו מכלל דפטור אנוס הוא ואנוס אפי' בזקיק פטור. ופריק אביי ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי בנתקל פושע הו' ובמפקדין נוקיין דריק סמנתי' דקמי' הוחלק אחד במים או שלקה בחרסית חייב. והחלק אחד במים בשעת נפילה ובהא פליגי דר"מ סבר נתקל פושע הוא לסיכך חייב. ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא סליקה אלא הפקדיה מפקדין נוקיין חייב ור' יהודה סבר מפקדין נוקיין פטור. ואם מחכין לזכות בחרסיה חייב ולרבי הכל אנוס אפי' בזקיק פטור. ואי קשיא לך אה דתני רבי חזקיה פצע חתח פצע לחייב על האנוס כרצון החם בזקיק גופו אבל הכא דבזקיק סמוך אלא נמלו בשעת נפילה בתרתי פליגי ברייתא נמי בתרתי פליגי. ואקשי בשלמא כדו משכחת לה בשעת נפילה שהוקד במימה לאחר נפילה משכחת לה (ס) במפקדין נפילה. היכי משכחת לה ואמר כגון שהבדיר נמלו. פי' על שפת הנהר והוא כשרעפא דנהרא ונפל הנבל ובנפילוהו חתי מים מן הנהר ושיקף בריים. ונתח הא' פירוקא ופיקרי' דרכא אחתייהו וכגון נתקל הוא ונפל ונתקל הנבל עליו ונפל ובנפילוהו חתי מים אוילוי' שנתקל הנבל בגופו של אדם לא היה נוטל לסיכך בהעברתו

א) נראה דהסבר פלן וי"ל לאחר נפילה משכחת לה במפקדין נוקיין אלא נמלו כמנתי' לאחר נפילה משכחת לה במפקדין נוקיין וכו'.

ור"י